

«SLOVENE» volje
 po štiti na vse strani Jugo-
 slavije in v Ljubljani:
 za celo leto naprej . . . K 240—
 za pol leta 120—
 za četrt leta 80—
 za en mesec 20—
 Za izposojnino celoletno K 480—
Sobotna izdaja:
 za celo leto K 40—
 za izposojnino 20—

SLOVENE

Inserati:
 Enostopna, poltvarna (50 mm
 široka in 3 mm visoka ali nje
 prostor)
 za enkrat . . . po K 6—
 poslana itd. . . po K 8—
 Pri večjem naročilu popust.
 Najmanjši oglas 50/50 mm K 10.
 Izdaja vsak dan izvenredni
 ponedeljek in dneva po praz-
 niku ob 5. uri zjutraj.
 Mesečna priloga: Vestnik SKS

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
 Recepti se ne vračajo; neizbrana pisma se ne
 sprejemajo. Uredn. telef. št. 50, upravn. št. 328.

Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kopitarjevi ul. 6. — Račun poštne hran.
 ljubljanske št. 850 za naročnino in št. 340 za oglaš.
 avstr. in češke 24.797, ogr. 23.511, bozn.-hero. 7563.

Krepko, pa ne pusto- lovski!

Stališče naše vlade napram Mažarski je povsem pravilno. Njene zahteve, ki so znane iz ultimata, so pravične, opravilne in potrebne. Vlada je vsebinsko ultimata neoficijsko razglasila po svojih listih, še preden je bila njegova redakcija končana in čeravno si ni bila na jasnem, ali bo mogla ta ultimat Mažarski tudi staviti, ne da bi izpostavila državo v nevarnost vojnih zapletov. Saj je iz izjav namestnika ministrskega predsednika razvidno, da je vlada samo mislila, da postopa ne samo v popolnem soglasju z mato antanto, ampak tudi v popolnem sporazumu z veliko antanto. Slednje se je pa le izkazalo kot neresnično. Predstavitelji velike antante so vročili naši vladi demarso, v kateri se izrekajo proti oboroženemu nastopu male antante. Rumunija, ki je očividno bolj pozna miselnje velike antante, je po svojem beigraskem poslaniku razna- nila naši vladi, da smatra z ozirom na sedanjí položaj vojaške odredbe proti Mažarski za nepotrebne in da zaostuje diplo- matska akcija. Českoslovaška vlada se je nato takoj spomnila, da je politično in go- spodarsko od francije bolj odvisna kakor Jugoslavija in je zato — seveda v sporazu- mu — prepusila Jugoslaviji, da ona sama poda ulomat. Ni li to prava izolacija Jugo- slavije, četudi posminkana in olepšana z vsemi diplomatičnimi mazili? Tu se vidi vsa diplomatska nespretnost naše vlade, ki je guma in siepa za vse dobre nasvete, ki primajo od opozicije. Od početka zad- njega monarhističnega prevrata na Mažar- skem smo za vsakega mislečega človeka dovolj jasno svarili vlado pred nepremiš- ljenimi koraki, ki bi nas utegnili potegniti v krvavi vrtinec.

Ker poznamo to slabo plat naših seda- njih državnih krmaljev, smo zahtevali, da vlada vse važne ukrepe stori samo v spo- razumu s parlamentom. To naceilo smo z vso odločnostjo zahtevali, ne le, ker je parlamentarno in odgovarja demokraci- nemu naziranju, ampak tudi v zavesti, da je parlament najpomembnejša opora in korektor vlade, ki bo varoval vlado napacnih in ne- varnih ukrepov.

Toda vlada je ostala zvesta svojim absolutističnim nacelom in je naznanjala po svojem poslušnem casopisu urbi et orbi svoje odločne namere, koncati Mažarsko afero z oboroženim nastopom, preden je sklicala narodno skupščino in jo vprašala za mnenje. Celo Pašić jo je svaril iz Pariza, če je tozadevno poročilo resnično, da naj se ne prenašli, dobro vedo, da more po- stati naznanilo oboroženega nastopa brez tozadevnega sporazuma z veliko antanto ali velika olamaza za državo ali pa v slu- čaju izvedbe nevarnost zapletljivosti, ki bi mogli ogroziti integriteto države.

Včerajšnji Masarykov govor povodom tretje obietnice državne samostojnosti českoslovske republike je jasen in odlo- čen izraz volje za mirno reševanje Mažar- skega vprašanja. »Hočemo miru, nočemo voj- ske!« je poudaril z močnim naglasom, da bo českoslovaška republika postopala v popolnem soglasju z veliko antanto. Mobi- lizacija na Češkem je pomenila samo mo- gočen pritisk na Mažarsko in ni bila iz- vršena v svrhu vojaške akcije na Mažar- skem, kakor je naznanjala naša vlada.

Za nas pa je vprašanje, je li bila z ozirom na nase finančno krizo draga mobi- lizacija, vsaj v naznanjenem obsegu, sploh potrebna. G. Stojan Protić je mnenja, da se je vlada prenašila, ker ni ohranila potrebne hladnokrvnosti, da je postopala lahkomišlno, ker se je mobili- zacija — kakor se tiče Mažarske — izkazala kot nepotrebna.

Ne bomo raziskovali, ima li g. Protić prav ali ne, toda jasno je, da bi bila mo- rala naša vlada slediti češkemu zgledu in se v tem važnem in dalekosežnem vpraša- nju obrniti na narodno skupščino. Češko- slovaško narodno skupščino je označil Masaryk za glavni politični faktor v re- publiku in poudarjal, da ima českoslovaška

parlamentarno vlado, ki še nikoli ni in ni- koli ne bo ničesar ukrenila, ne da da bi tudi narodna skupščina vedela za to. Ako bi naša narodna skupščina sklenila mobili- zacijo, bi mogli biti uverjeni, da tega ko- raka ne bi storila lahkomišlno in bi mogli njeni člani to pred narodom tudi zagovar-

Vladna izjava o mažarskih dogodkih. Za mirno rešitev. — Izjava klubov. — Dr. Dulibić za pravo parlamenta.

Belgrad, 29. okt. (Izv.) Današnje sejo zakonodajne skupščine je otvoril predse- dnik dr. Ribar ob 11. uri 30 min. ter takoj podelil besedo namestniku ministr. pred- sednika dr. M. Trifkoviću, ki je prečital ukaz, s katerim se odpravlja redno zasedanje narodne skupščine. Po prečitavanju ukaza je predsednik predlagal, naj se seja zaključi in naj se prihodnja seja vrši ob 4. popold- ne z dnevnim redom: Izjava vlade povod- dom dogodkov na Mažarskem. — Predlog je bil sprejet.

Belgrad, 29. okt. (Izv.) Popoldanska seja narodne skupščine je bila zelo veli- častna. Poslanci so bili prisotni v velikem številu. Lože so bile polne občinstva, ki je z nestrpnostjo pričakovalo izjavo vlade o dogodkih na Mažarskem. V diplomatski loži so bili prisotni českoslovaški poslanik Kalina ter člani rumunskega, italijanskega, angleškega, francoskega in ameriškega po- slaništva. Navzoč je bil tudi odpravnik bol- garskega poslaništva. Prisotni so bili vsi člani vlade.

Prečital se je zapisnik zadnje seje, ki se je odobril.

Nato je stopil na govorniško tribuno namestnik ministrskega predsednika dr. Marko Trifković ter prečital nastopno iz- javo vlade o dogodkih na Mažarskem:

Gospodje poslanci! Po sklenjenih mi- rovnih pogodbah versailleski, saint-ger- mainski, trianonski in neuillski je naš na- rod, ki je od pričetka turške vojne leta 1912, bolgarske vojne leta 1913 in zlasti v veliki, težki vojni z Avstro-Ogrsko pretrpel neštete žrtve, nečuvne muke, vedno zvest in zanesljiv zaveznik ter sodelavec svojih prijateljev s polno pravico pričakoval, da mu bo popolnoma zagotovljen mir, da se bo tako mogel stopnjema v nem opomoči. (Odobranje.) Medtem smo v aprilu t. l. bili zelo neprijetno iznenadeni in jako vznemirjeni, ko smo videli, da se bivši kralj Karel ponovno vrača na Mažarsko, da sede na prestol, akoravno so bil Habs- burški in hohenzollernska dinastija slavni povzročitelji svetovne vojne (Tako je!). Složni z našimi zavezniki Českoslovaško in Rumunijo (Viharni živio-klici) in silami velike entente smo uspeli, da se je prepre- čil poizkus Karla in njegovih privržencev. Toda verjetno, da radi tega, ker se je poiz- kus Karlovih pristašev končal le z odstra- nitvijo Karla iz Mažarske, so sedaj njegovi pristaši po 5 mesecih ponovno poskušali ogroziti mir svojih zmagovalnih, a miroljub- nih sosedov.

Tokrat je bil poskus resnejši, ker je Karel sestavil vlado, v kateri so najpo- membnejši mažarski politiki in parlamen- tanci (dr. Laza Marković: starega režima). Njim so se pridružili tudi poveljniki maž- arske vojske, ki se ni sestavila na podlagi mirovne pogodbe, kakor tudi sploh ni bila izvršena razorožitev Mažarske. (Tako je!) Mi kakor tudi Českoslovaška, skrbeč za red, mir in varnost v naši dr- žavi ter obrambo naših narodnih in dr- žavnih interesov, smo bili primorani takoj pričeti z vojaškimi odredbami in živahno diplomatsko akcijo, kateri se je pridružila tudi Rumunija. (Burno odobranje.) Z zadovoljstvom moremo konstatirati, da je bojazen male entente za mir osrednje Evrope naša hitro odziv pri veliki ententi.

Najprej smo se takoj sporazumeli, da se smatra kot casus belli, ako ostane Karl v Mažarski, Rumunija je zavzela našemu enako stališče, Italija pa je izjavila, da hoče delati skupno z nami v smeri našega sporazuma. Velika ententa je delala ener- gično in mi smo dobili glede tega odobra- vajoča poročila tudi od Poljske. Dosedanji uspehi vse te akcije so: da bo Karl od-

zati. Vlada bi si lahko umila roke in težko odgovornost odvalila od sebe. Tega pa vlada ni storila, dasi je bila od naše jav- nosti na to dovolj jasno in krepko opozor- jena. Zato zasluži grajo, zato bo nosila samo ona vso odgovornost za posledice njene samovoljne politike!

stranjen (Glasovi: To je malo!), izročen veliki antanti ter neke nastanjen, odkoder ne bo mogel ponavljati poizkusov, da bi zasedel prestol. S temi in takimi uspehi ne more biti naša država zadovoljna (Odo- branje), kakor tudi nista zadovoljni Če- škoslovaška in Rumunija (Burno odobra- vanje), ako se upošteva vse to, da so služ- beni krogi Mažarske smatrali do posled- njega časa razkralja kot suverena Mažar- ske, ki samo iz razlogov oportunitete ne more zasedati prestola. To je značilo nevar- nost, ker so spričo restavratorskega poiz- kusa sodelovali tudi najvplivnejši politiki Mažarske, voditelji skupščinske večine, ki so bili odlikovani z največjim zaupanjem mažarske vlade, radi česar miru v osrednji Evropi ne ogroža samo oseba razkralja, temveč sploh restavratorski po- izkusi habsburške dinastije. (Tako je!) Zato naša država in zavezniki ne morejo vedno živeti v razburjenju in mobilizirati.

Potem se vladi onemogoča dolžnost, da v sporazumu s svojimi zavezniki izpo- sluje uspešna jamstva za zavarovanje na- ših državnih in naravnih interesov ter za- gotovitve trajnega miru na naših mejah. Mi moremo z ozirom na celokupni notranji vojaški in zunanji položaj mirno pričako- vati nadaljnji razvoj dogodkov, ker smo podvzeli vse potrebne korake in odredbe. Mi se bomo potrudili, da se to vprašanje reši mirnom potom, toda v skrajnem slučaju hočemo, ako bo potrebno, prijeti za skraj- na sredstva, da dosežemo jamstva in tako zagotovimo ne samo tako potrebni nam mir, temveč tudi vsej osrednji Evropi. (Burno odobranje.) Narodna skupščina more biti uverjena, da bo vlada vodila strog račun, da se davni ideali našega na- roda, plačani z morjem krvi in strašnimi mukami in trpljenjem, kakor tudi mirni razvoj naše države popolnoma zavarujejo in zagotovijo. (Burno odobranje.)

Po izjavi ministra dr. Trifkovića je po- dal poslanec Fehim Kurbećević izjavo v imenu muslimanskega kluba. Posl. Kur- bećević je naglašal, kako od ujedinitja, do katerega smo prišli z žrtvami srbske vojske ter po stoletni borbi vsega našega naroda, sovražniki jugoslovanske države neprestano rovarijo ter iščejo prilike, da bi izzvali nered v naši državi. Medtem pa se nasprotniki varajo. Naš narod je enodušen, ker je domovina v nevarnosti. (Odobranje.) Poiskati se mora način, s katerim se v bodoče onemogoči habsbur- ska restavracija v Mažarski. Vlada je energično postopala, toda treba je, da bo še bolj energična. (Odobranje.) Računa- joč na naše zaveznike Českoslovaške in Ru- mune bomo popolnoma uspeli. (Odobra- vanje.) »Jugoslovanski muslimanski klub izreka v tem vprašanju popolno zaupanje vladi ter zahteva od nje, da v svrhu zaščite naše države uporabi največjo energijo in naglasi vsa razpoložljiva sredstva, da se onemogoči ponovni poizkusi restavracije Habsburžanov in da se zajamči izvršitev trianonske pogodbe.« (Odobranje.)

Zatem je prečital posl. dr. Milan Korun izjavo socialnodemokratskega kluba, ki se glasi: V povratku srednje- evropskih dinastij na prestol, zlasti pa habsburške dinastije, vidi ves proletariat srednje Evrope gotovo nevarnost, da se v srednji Evropi vzpostavi zopet sistem fevdalnega političnega in socialnega zati- ranja. Zato tudi mi kot zastopniki delav- skega razreda v tej državi smatramo za svojo dolžnost izjaviti, da hoče delavstvo Jugoslavije z vsemi sredstvi boriti se proti restavraciji katerekoli dinastije v Evropi, zlasti pa habsburške. (Odobranje.) Ve-

lika ententa podpira s službenimi in ne- službenimi politiki restavracijo teh minolih dinastij. Radi tega od nje ne pričakujemo obrambe kred pretečo reakcijo, zlasti še, ker vidimo, da stremljiva politika velike en- tente za tem, da gospodarsko in politično podjarmi srednjo Evropo zapadnemu ka- pitalu. (Odobranje na levi.) Rešitev in svoboda srednjeevropskih narodov leži v nas samih. (Tako je!) Mi sami bodimo bo- rilci in nosilci demokratične politične in socialne svobode v svojem življenju. S tega stališča zahtevamo z ozirom na do- godke na Mažarskem energično, da se za vedno onemogoči povratek Karla na Mažarsko in da mažarska vlada izvrši trianonsko mirovno pogodbo. Da se izogne- mo novi vojni, naj se uporabijo vsa ne- krvava sredstva in pritisk. V demokraciji Mažarske je stvar mažarskega naroda in jamstvo za mir v srednji Evropi. Zahteva- mo, da vlada obenem obvesti parlament o položaju in s tem sklepom obojamo do- sedanje postopanje vlade, ki uveljavlja da- lekosežne sklepe brez sporazuma s parla- mentom. Vrši se mobilizacija, dovoljujejo se vojni krediti v času, ko je sklican par- lament, a vse brez sklepa parlamenta.

Zatem je epodal posl. dr. Ante Du- libić izjavo v imenu Jugoslovanskega kluba, ki se glasi:

Poskušena restavracija Habsburžanov v Mažarski ni drugega kakor atentat na mir ne samo v naši državi, ne samo v sred- nji, temveč v vsej Evropi. (Odobranje.) Mažarska deluje v svojem nepraktičnem uporu očito in tajno za restavracijo Habs- buržanov ter kaže jasno svojo namero, vzpostaviti v srednji Evropi tako državno formacijo, kakor je bila avstroogrška mo- narhija, od katere so se narodi osvobodili z velikimi žrtvami in potoki krvi. Z resta- vracijo Habsburžanov bi bil potem ogro- žen v največji meri naš narodni obstanek in integriteta naše države kakor tudi na- ših zaveznikov Českoslovaške in Rumu- nije. Pred tako nevarnostjo moramo oči- tati naši vladi pomanjkanje vsakega vpo- gleda v bodočnost, ker je bila vlada že za prvega poizkusa restavracije Habsburža- nov dolžna, da dogovorno s Českoslovaško in Rumunijo ustvari vse potrebne odredbe in ukrepe, s katerimi bi bili za vedno one- mogočeni taki opetovani atentati. Vendar sedaj ni čas za rekriminacije. Mi pričaku- jemo, da bodo naši bližnji zavezniki pri- molili ententi obvarovali skupno z našo državo složnost, odločnost in vztrajnost. Pričakujemo od držav velike entente, zla- sti od Italije, da iskreno in odločno v svo- jem lastnem interesu podpirajo trud in pravične zahteve, postavljene od naše vlade, ter da bodo dopustile njihovo ures- ničenje. S tem bi prestala potreba upo- rabe najskrajnejših korakov, ki so potreb- ni za naš narodni in državni obstoj. Mi se nahajamo v stanju dolžnosti do pravične samoobrambe. (Tako je!) Za obvarovanje pridobljene svobode in našega narodnega in državnega edinstva ne bo nobena žrtve prevelika. (Burno odobranje.) Radi tega pozivamo vlado, da v sporazumu z našimi bližnjimi zavezniki Českoslovaško in Ru- munijo povzame vse ukrepe, ki se poka- žejo za potrebne in primerne, da se za vse- lej popolnoma onemogoči silni atentati na naše ujedinitje in našo državo. (Burno odobranje.)

Nato so podali v imenu svojih klubov izjave poslanci Jovan Gjonović (republika- nec), Ivan Rajer (SKS), Vojislav Lazić (zemljoradnik), Ljuba Davidović (demo- krat) in Ljuba Jovanović (radikalci).

Sklepni govor je imel predsednik dr. Iv. Ribar.

Konferenca v Portorose.

Portorose, 29. okt. (Izv.) Konference se udeležuje 70 delegatov. Velika antanta je močno zastopana. Konferenci predseduje Avezzana, bivši italijanski poslanik v Was- hingtonu. Delo konference je razdeljeno v dva dela: 1. železniški promet, 2. ureditev uvoza, izvoza, prevoza, zamenjave blaga in medsebojnih kompenzacij.

Važna izjava Masaryka.

PROTI VOJSKI — ZA MIR IN SPO-RAZUM.

Praga, dne 28. okt. Predsednik republike je danes dopoldne, na dan tretje obletnice državne samostojnosti češkoslovaške republike sprejel diplomatski kor, zastopnike zbornice, senata in narodne skupščine, člane kabineta, zastopnike vojske in deputacijo češkoslovaškega narodnega sveta. Sprejemu in svečani diviji sta prisostvovala tudi ministrski predsednik dr. Beneš in kancelar dr. Samal.

V imenu diplomatskega zbora je govoril poslanik Zedinjenih držav R. Grane, ki je čestital češkoslovaškemu narodu in izrazil svoje veselje nad tem, da je predsednik popolnoma ozdravel. Ravno na predvečer proslave je izjavil poslanik Grane, da je prišlo do dogodkov, ki bi lahko otemnili horizont Osrednje Evrope, vendar pa je upanje, da se bo mir, kateremu sta se njegova vlada in njegova država tako vneto posvetila, ohranjen po zakonih narodov in po pravicah ljudstva.

V svojem odgovoru je rekel Masaryk: »Za nas je čisto samoposebi umevno, da postopamo v sporazumu z veliko entento, in da bomo vedno delali v sporazumu z njo. Že dostikrat sem izjavil, da nam gre za to, da se ohrani avtoriteta entente v Evropi. V tem smislu smo delovali med vojno in po vojni in iz tega stremjenja se je porodila mala ententa. Razmere v Osrednji Evropi so diktirale malo entento. Ravno na ta način in iz istega vzroka je mogoče razumeti soglasnost male entente v vseh resnih vprašanjih, ki se tičejo organizacije Srednje Evrope.

Hočemo miru, nočemo vojne!

Nečastno in nemoško postopanje razceparja dokazuje vsem mislečim politikom, da je karlistično-monarhistični pokret brez vsakega pomena in vsebine in kako zelo slabo razumejo politični svetovalec Karla politični položaj Evrope. Njegovi monarhistični pristaši so sami krivi, da Karl ni kompromitiral samo samega sebe, ampak tudi ves princip monarhizma.

Nato je govoril predsednik o narodni skupščini, katero je naznačil za glavni politični faktor v republiki in poudarjal, da ima Češkoslovaška parlamentarno vladno, ki še nikoli ni in nikoli ne bo česa ukrenila, ne da bi tudi narodna skupščina vedela za to. Češkoslovaška republika

pomeni mir in noče vojne, vendar pa je vedno pazno zasledovala dogodke, in radi tega ni bila presenečena radi zadnjega puča. Češkoslovaška nima nikakih osvojitvenih namer pri mažarskem vprašanju, mora pa energično vztrajati pri tem, da mažarska vlada končno veljavno zapusti pot svoje dosedanje dvoumne politike.

»Mi smo,« je dejal predsednik, »v zunanji in v notranji politiki za pametno in častno politiko, kakaj pametni in častni ljudje, se lahko sporazumejo radi najtežavnejših problemov tudi brez vojne. Vztrajamo pa na dogovorjenih mirovnihih pogodbah in zahtevamo, da se lojalno izpolnjujejo. Mi se z entento popolnoma strinjamo, ker nečemo nič drugega, kakor samo to, kar smo se z njo dogovorili.

Seveda vlada med nami, Jugoslavijo in Rumunijo popoln sporazum. Sporazum vseh treh članov male entente je zato tako naraven in samoobsebi umeven, ker je nastal iz spoznanja srednjeevropskih razmer, povzročenih po vojni. Mobilizacija še ne pomenja vojne, vendar pa je zelo resna akcija ne le samo v vojaškem, temveč tudi v političnem smislu. Mobilizacija je velika obremenilna preizkušnja. Naša mobilizacija je bila potrebna ter je že izpolnila znaten del našega programa. Našim zaveznikom je znano, da je bila budimpeštanska vlada radi naše mobilizacije prisiljena k hitri rešitvi Karlove afe-re. Naša mobilizacija in naša odločnost značita torej velik politični uspeh.

Jaz zrem mirno na razvoj in konec karlistične afe-re. Naša republika se bo po njej ojačila na znotraj in na zunaj. Naši sovražniki nam samo pomagajo s svojo propagando in njihove akcije proti nam ne morejo povzročiti nobene škode, ker moremo njihovo neupravičenost in neresničenost razkriti in ovreči. Ravno s tem dajejo Evropi neprestano nove dokaze za to, da je naša država naravno po zgodovini ustvarjeno delo in jamstvo miru in reda v Srednji Evropi.

Vlada se more že danes veseliti prvih uspehov svoje odločnosti. Vlada je upala, da se bo ves problem rešil v kratkem. Upamo, da se bomo mogli v kratkem vrniti k popolnemu plodnosnemu delu pod boljšimi pogoji, k našim velikim mirovnim nalogam v parlament, kjer bo po zadnjih dogodkih vladala še večja enotnost, državniška mirnost in razsodnost, kakor tudi ona sprava in preudarna atmosfera pri vseh strankah in nacionalistih, ki bo olajšala vladi izvršiti to, kar si je postavila za cilj.

Po cerclu z člani kabineta je predsednik Masaryk sprejel deputacijo vojske. Na govor ministra za narodno branbo je odgovoril predsednik: Zahvaljujem se vam za vašo izjavo. V kolikor sem sprejel vesti, napreduje mobilizacija v vsej državi v miru in redu. V tem vidim dokaz, da sta vojska kakor tudi ljudstvo vseh slojev spoznala, da je naša vojska nekaj drugega, kakor pa v stari absolutistični državi. Pričakujem strogo disciplino pri vseh nadaljnjih akcijah. Naša vojska, njena uprava in vodstvo se bodo obnašali napram državljanom vzorno ne samo doma, temveč tudi na tujem ozemlju, ako bo potrebno, da odide tja. Mi nimamo nobenih osvojevalnih namer in tudi ne uganjamo nobene maščevalne politike. Mi nočemo vojne, toda znamo se braniti.

Na nagovor predsednika češkoslovaškega narodnega sveta je odgovoril predsednik: Ne dvomim, da se bo narodni svet potrudil vzdržati mir, razsodnost in red v vseh slojih našega naroda. Upam, da bodo mobilizacija in njene posledice ojačile spravljivo razpoloženje, v katerem je prišla nova vlada s svojim poslovanjem. Zunanji položaj, nevarnost političnih in socialističnih reakcij zahtevajo notranjo konsolidacijo naše države. Pod tem razumem tudi zadovoljitev vseh pametnih in primernih zahtev državnostvornih strank neglede na politične, socialne, verske in narodne razlike. Narodni svet je poklican razširjati zmisel za državo in državniško politiko, ki bi mogla harmonično predložiti notranje potrebe z ozirom na sosednje države in na vso Evropo. Bil sem vedno prepričan in tega nisem samo enkrat izrekel davno pred vojno, da je češko vprašanje svetovno vprašanje. Želim vam, da bi to pravilno pojmovali, ter mogli to veliko nalogo s svojo organizacijo razširiti in ojačiti.

UGODEN UTIS MASARYKOVEGA GO-VORA V BUDIMPEŠTI.

Budimpešta, 29. okt. (Izv.) V tukajšnjih krogih je govor češkoslovaškega predsednika Masaryka, ki ga je imel ob priliki triletnice osvoboditve, napravil zelo ugoden utis. Splošno se sodi, da se je napetost položaja omilila.

Nemški izgrede na češkem.

Praga, 28. okt. Tiskovni oddelek ministristva za narodno branbo poroča: Včeraj ob 17. uri je došel v Kraslice (Graslitz) vojaški asistentni oddelek, ki je obstojal iz 38 mož in dveh častnikov. Na kolodvoru je pričakovala oddelek večja množica nemškega prebivalstva, ki je sprejela vojske s hrupom, jih obkolila in obmetavala s kamenjem. Moštvo je kljub temu ohranilo red in disciplino ter ni odgovarjalo na žalitve. Ko je oddelek med znatnimi zaprekami prišel na glavni trg, sta padla iz sosednjih hiš dva strela. To je bilo znamenje za napad zbranega prebivalstva, ki je hotelo vojakom odvzeti puške. Poveljnik oddelka je nato ukazal streljati. Ubilih je bilo 11 oseb, 10 pa ranjenih. V varstvo miru se je nad političnim okrajem Kraslice proglasil preki sod.

Berlin, 29. okt. Po vesteh z meje je došlo, kakor poroča »Berliner Tagblatt«, včeraj v Rumburgu in Warnsdorfu ter drugih krajih povodom mobilizacije do ustavitve dela in drugih protestnih izjav.

Italijanski cilji na beneški konferenci.

Berlin, 29. oktobra. »Vossische Ztg.« priobčuje naslednje poročilo svojega rimskega dopisnika: »Po izjavljanju Karlovega pustolovstva dajo rimski listi razumeti, da je italijanska politika odločena, stvar s Karlom enkrat za vselej končati. Zagotavlja se, da ima najnovejšo pustolovstvo tudi svojo dobro stran, ker omogočuje končno veljavno odstranitev Karla. Glasom »Messagera« bo marki Torretta jasno povedal, da Italija, ako tako zahteva ljudska volja, Ogrske ne bo ovirala, da uvede monarhijo, da pa ne bo trpela, da stopi na čelo te monarhije Karel, ki osebno predstavlja tradicijo, proti kateri je Italija začela vojno. »Ako bo enkrat Karel izločen — nadaljuje Torretto glasilo —, bo še nasprotij zaradi njegove nadomestitve, toda to je notranja stvar Ogrske, s katero se Italija ne namera va pečati.«

Dalje poroča dopisnik »Voss. Ztg.«: »V Benetkah so se zedinili glede monarhističnega načela tako, da je treba Karla sicer brezpogojno izključiti, da pa se more v slučaju jasno izražene volje ogrskega naroda v kakem poizkusu trenutno monarhistični režim ustanoviti. (V tej zvezi se omenja, da poteče rapalska pogodba proti Habsburžanom l. 1922.) Monarhistični pohlepi Ogrske da bodo le tako dolgo nevarni, doler nimajo kralja. Morda, piše »Epoca« zelo značilno, je hotela Italija v Benetkah zagotoviti trajno ločitev češkoslovaške in jugoslavne na ta način, da bi se ustano-vila majhna, Avstrijo in Ogrsko obsegajoča monarhija pod nadvojvodom Jožefom. Pi-sec zunanjepolitičnih člankov tega lista zelo dobro pozna Torrettove smernice.«

Boji v Albaniji.

Belgrad, 29. oktobra. (Izv.) Po poslednjih vesteh iz južne Srbije se boji na albanski meji nadaljujejo. Tekom preteklih dni so se Albanci z močnejšimi napadi poskušali približati našim postojankam, vendar pa so bili odločno odbiti. Naše topništvo deluje z največjim uspehom ter čisti ozemlje pred našo pehoto, ki kljub velikim terenskim težavam zavzema postojanko za postojanko. Po številnih truplih Albancev sklepajo, da so njihove izgube zelo velike. Razen tega so naši ujeli veliko število Albancev.

POSVETOVANJE HRVATSKEGA BLOKA.

Zagreb, 29. oktobra. (Izv.) »Jutarnji list« od 29. t. m. prinaša nastopne informacije: Včeraj so imeli poslanci Radičeve seljačke stranke konferenco, na kateri so razpravljali o političnem položaju in o tak-tiki stranke Posvetovanju je prisostvovalo tudi več zagrebskih poslancev političnih strank hrvatskega bloka. Danes bodo politične stranke bloka imele vsaka za sebe posvetovanja, v nedeljo pa bodo imeli skupno posvetovanje zastopniki vseh strank, združenih v hrvatskem bloku. Tega posvetovanja se bo udeležil tudi dr. Trumbić, ki je došel iz Dalmacije v Zagreb. V petek zvečer je iz Belgrada odpotoval glavni urednik »Radikala« dr. Momčilo Ivanič, ki se bo udeležil sej hrvatskega bloka. V Zagreb je nameraval priti tudi Stojan Protić, ki pa radi nepričakovanih razlogov in radi urejevanja »Radikala« ni mogel zapustiti Belgrada.

NAŠE TRGOVSKO BRODOVJE.

Belgrad, 29. oktobra. (Izv.) Minister za vojno in mornarico bo določil delegacijo, ki bo po določilih prejšnjega sporazuma med nami in Italijo prevzela v prvi polovici novembra dve trgovski ladji bivšega avstroogrškega brodograjskega podjetja v francoskih vodah.

ANGLEŠKI GLAS O MOBILIZACIJI.

London, 29. okt. Daily Chronicle piše: Velika ententa je članom male entente nudila svojo moralčno podporo, ko so odredili mobilizacijo, da preprečijo povratek Habsburžanov. Ker je pa mažarska vlada poizkus Karla zatrla v kali, ni več povoda za oboroženo posredovanje, pač pa se mora Mažarska opozoriti, da bi se ta vzne-mirajoči dogodek nikdar ne pripetil, ako bi mažarska vlada ne pokazala zanemarjenja v izvrševanju pogodbenih dolžnosti, ki se tičejo Burške.

POSREDOVANJE VELESIL.

Belgrad, 29. okt. (Izv.) Kakor se doznava, so velesile predlagale naši vladi, Rumuniji in Češkoslovaški, naj se mažarsko vprašanje predloži poslaniški konferenci in tamkaj reši.

KARLA POSLJEJO NA MADEIRO?

London, 29. okt. Poslaniška konferenca predlaga Madeira kot zavetišče razkralju Karlu pod pogojem, da pristane na to Portugalska.

KARL SE SE NI ODPOVEDAL.

Budimpešta, 29. okt. (Izv.) Razkralj Karel doslej še ni podpisal odpovedne listine. Do jutri se mora na vsak način odločiti, sicer bo sledila detronizacija.

ANDRASSY IN TOVARIŠI V ZAPORU.

Budimpešta, 29. okt. (Izv.) V tukajšnje zapore so prepeljali grofa Andrassyja, Rakowskega in dr. Grata. V zaporu uživajo vsi trije vse možne ugodnosti. V najkrajšem času jih bo zaslil preiskovalni sodnik.

RAZMEJITEV Z ITALIJO.

Belgrad, 29. okt. (Izv.) Komisija za razmejitev napram Italiji po nadaljevala intenzivno delo pri razmejitvi, ki se mora končati do konca zime.

BREZPOSELNOST NA ANGLEŠKEM.

London, 29. okt. V zadnjem tednu je število brezposelnih naraslo proti prejšnjemu tednu za 400.000.

† Celjski opat Franc Ogradi.

Celje, 29. oktobra. Danes je umrl tu g. opat Franc Ogradi. Pogreb blagega pokojnika bo v ponedeljek, 31. oktobra ob 9. uri dopoldne.

S pokojnim opatom, zlatomašnikom Ogradijem izgubi naš narod na Štajerskem eno izmed najmarkantnejših osebnosti v vrsti narodnih veteranov duhovskega stanu in lavantinska škofija izredno zaslužnega duhovnika. Pokojni je bil naslednik pokojnega opata Wretschka in je imel izredno težko stališče. V tisti dobi je bilo celjsko nemškutarstvo v svoji polni moči in je združevalo v sebi mržnjo do slovenstva in vere. Opat Ogradija so sprejeli kot sovražnika. Toda pokojni je bil tako srebrnočist in blag značaj, da kljub odločnemu narodnemu delovanju tudi med narodnimi nasprotniki ni imel nobenega sovražnika. S svojim delom je izsilil tudi naj-

hujšim nasprotnikom Cerkve in naroda spoštovanje. Slovensko ljudstvo ga je pa naravnost oboževalo in s tedanjo slovensko inteligenco so ga vezale pristranske prijateljske vezi. Bil je v vsakem oziru vzor slovenskega duhovnika. Naravnost ljudovnanja vredna je bila njegova delavnost. Kljub svojim 85 letom je še vedno opravljal svojo službo, tudi pridigoval skoro do zadnjega. Med svojimi sobraty se je čutil najsrečnejšega; vsi so ga izredno spoštovali in ljubili. Pokojni je bil poseben ljubitelj in dobrotnik slovenskega dijaštva v Celju.

Opat Ogradi je bil kmetski sin. Rodil se je 18. julija 1836 v Gornjemgradu. V mašnika je bil posvečen 23. julija 1860. Svoje zadnje mesto kot celjski opat, dekan in mestni župnik je nastopil 1. maja 1890. Za svoje zasluge je bil imenovan za kn.-šk. duhovnega in konzistorialnega svetnika. Bil je ud mestnega šolskega sveta in okrajnega šolskega sveta Celjska okolica.

R. I. P.

Občni zbor Jugoslovanske kmetске zveze

se bo vršil v četrtek, 10. novembra, ob 10. uri dopoldne na verandi hotela Union v Ljubljani s sledečim dnevnim redom: 1. Poročila načelstva. 2. Poročilo tajništva. 3. Poročilo o političnem položaju načelnika J. K. Z. poslanca Brodarja. 4. Gospodarsko-zadružne naloge J. K. Z., poročal bo poslanec Vladimir Pušenjak. 5. Volitev načelnika in celotnega odbora. 6. Slučajnosti. Pozivljvam vse Kmetске Zveze, da se po svojih zastopnikih občne zboru udeleže.

Janez Brodar l. r.
načelnik J. K. Z. in nar. poslanec.

Politične novice.

+ Vlada, parlament in vladno časopisje. Sedanja vlada zelo rada zatruje, kako je demokratična in parlamentarna. Kako vlada spoštuje parlament, je pokazala ob priliki vznemirljivih dogodkov zadnjih dni. Vlada je poslala in menda še pošila močne čete v Albanijo brez znanja in odobrenja parlamenta. Glede luke Baroš so pogajanja z Italijo in reško državo v teku brez znanja in odobrenja parlamenta. Vlada je odredila mobilizacijo proti Mažarski brez znanja in odobrenja parlamenta. Tako posluje centralistični parlament in centralistična vlada. Zato pa dela vlada toliko bolj s pomočjo svojih listov. Znano je, da zahteva državni interes v mnogih slučajih, da se to, kar se godi in govori na ministrskih sejah med štirimi stenami, ne objavi vedno, ne v celoti ne deloma. Kakor piše Protičev »Radikal«, je mogla belgrajska »Pravda« že v sredo objaviti ukaz o mobilizaciji, še predno je bil objavljen v »Službenih Novinah«. Ravno tako prinašajo tudi drugi demokratiški listi — pri tem seveda ne mislimo na »Jutro« — kakor »Politika«, »Beogradske Dnevnik« itd. vesti, ki ne morejo priti od drugod, kakor direktno iz ministrskega sveta po indiskreciji posameznih ministrov. Saj je n. pr. znano, da je dr. Kukovec boljši kot reporter nego kot minister. Ministrske indiskrecije služijo sicer dotičnim listom za veliko reklamo, češ da so najboljše informirani, dvomljivo pa je, če tako postopanje koristi ugledu vlade, ki je večkrat prisiljena sklepe, katere je v svoji brezglavosti sklenila in že razbojnala za reklamo demokratiških listov, nenadoma preklatic, kar vzbuja sicer v opozicijsalni javnosti tu in tam veselo in škodoželjno razpoloženje, v krogih tujih diplomatov in resnih politikov pa veliko nezaupnost in dvomljivo zmigavanje z rameni.

+ »Dr. Sušteršič na Tirolskem«. — »Slov. Narod« poroča iz »Innsbrucka« (v kavarni »Evropa« v Ljubljani), da prihaja tjakaj pogosto bivši klerikalni voditelj dr. Sušteršič. Pred kratkim da so imeli v Innsbrucku zaupno konferenco monarhisti pod predsedstvom generala Dankla (je javila »Prager Presse« prilično pred tremi tedni! op. ur.). Tega zborovanja da so se udeležili tudi zastopniki Slovencev in Hrvatov (Belgrajska »Pravda« pred enim tednom ni javila ničesar o »slovenskih zaupnikah«! op. ur.). Da-li se je tega zaupnega zborovanja udeležil tudi dr. Sušteršič, ni bilo mogoče točno dognati. Govoril pa se, da je bil navzoč tudi dr. Sušteršič in da je podal na konferenci obširno poročilo o položaju in o razpoloženju v Sloveniji. Tudi mi ne vemo natanko, ali se je monarhističnega sestanka v Innsbrucku udeležil kak urednik »Slov. Naroda« ali ne; govori se pa, da je eden izmed »Narodovih« gospodov bil tam in poročal o »politični pameti« in o vrlo interesantnem poglavju iz velikega »Traumbühlna«.

+ Izborne informacije. »Narod« poroča, da je dr. Sušteršič v stalni intimni zvezi s svojimi somišljeniki na Slovenskem. K njemu da čisto prihajajo kurirji znane organizacije »Alt-Oesterreich«. Ta organizacija da je v zadnjem času zaupno obvestila razne uradnike v Jugoslaviji, da

naj uvažujejo, da se Hrvatska in Slovenija odcepita od Jugoslavije ter jih svarila, naj se ne izpostavljajo za srbsko politiko, marveč naj podpirajo težnje klerikalne stranke. — Iz dobro poučenega vira doznajamo, da so se po teh nasvetih ravnavali mnogi naročniki »Slov. Naroda« tako, ko so prispele prve vesti o Karlovem povratku v Ljubljano.

+ »Slovenski Narod« se pritožuje, da klerikalci menjajo svoje nazore o vojni. »Kar noreli so za vojno, ko je šlo za Franca Jožefa in za Karla« — piše »Narod« — »kričali so in proglašali so vojno za sveto; sedaj pa, ko se gre proti Karlu, pa pišejo, da je vojna največja nesreča.« — Temu nasproti ugotavljamo, da danes, kakor je ugotovila sama velika antanta, ki je politično gotovo bolje orientirana od »Naroda«, ne gre več proti Karlu, ker je njegove afere konec. Drugič: pozivamo in vabimo »Slov. Narod«, naj on s sam blagovolji začeti odkrito kampanjo in agitacijo za vojno. 1. decembra naj pa pove, koliko naročnikov bo s tako agitacijo pridobil med tistim ljudstvom, ki bo državo branilo s puško v roki in ne s 1000 km dolгим jezikom od fronte do »pozadine«. Vsaj menda vedo gospodje, kaj je »pozadina«?

+ Stojanu M. Protiču očita včerajšnje »Jutro« protidržavnost, ker ne odobrava mobilizacijskih korakov vlade in smatra, da je že redna armada dovolj močna podpora za vladno politiko, če bi ta bila nekaj pametnejša. »Jutro« se je celo osmelilo Protiču groziti z energičnim postopanjem, če bo pri svoji politiki vztrajal. — »Jutro« in Protič! »Jutrova« mladež je še platno prodajala, ko je Protič že posedal po političnih zaporih, bil minister in predsednik srbske vlade in sedaj ga hoče ta nedolžna mladina učiti politike in patriotizma, namreč Protiča-Srba! Za bogove!

+ Vlada je kriva! Naprejeva belgrajski dopisnik, gospod N. n. (dr. Milar Korun?) je objavil v včerajšnjem »Napreju« dopis, v katerem direktno očita naši vladi, da je ona sama izzvala boje v Albaniji. — To je težko očitati. Doslej smo bili vajeni slišati iz ust vsake vlade, da ona ni kriva vojske. Naši vladi pa se tako težak očitak lahko mirno vrže v obraz. Upamo, da bo vnanjepolitična debata v parlamentu v tem oziru pojasnila, ali so ti težki očitki opravičeni ali ne.

+ Uspehi nekdanj — neuspehi sedaj. Srbska diplomacija je uživala vsaj pri nas nekdanj velik ugled in veliko zaupanje. Po mirovni konferenci v Parizu, po Rapallu in raznih manjših aferah pa se je zaupanje v Pašičeve diplomatske sposobnosti znatno omajalo. Tudi pri Srbih samih je začelo brezmejno zaupanje v Pašičevo diplomatsko spretnost padati. To je popolnoma razumljivo, če primerjamo položaj bivše male Srbije s položajem današnje naše kraljevine. Za malo Srbijo je obstojal samo en problem: komu se naj diplomatsko priključi, ali Avstriji ali Rusiji? Da mala Srbija ni mogla voditi samostojne vnanje politike je vsakemu jasno. Pašić se je odločil za Rusijo in z Rusijo vred za antanto. Zato je imel Pašić jako ugodno stališče, dokler je stoloval v Beogradu odlični in energični ruski diplomat baron Hartvig. Po njegovi smrti se je Srbija opirala le še na Rusijo, dokler se ta ni zrušila pod boljševiškim potresom, potem pa je zaplavala naša diplomacija v francoske in sploh antantne vode. Odkar pa je antanta med seboj needina, je ostala tudi naša diplomacija brez vsake prave vnanjepolitične smernice. Kljub temu sedanji vladi ne pade na um, da bi sestavila vnanjepolitični odbor in se opirala na parlament, ampak nadaljuje svojo brezglavo vnanjo politiko od neuspeha do neuspeha.

+ Londonski pakt in sv. sinod. Edini Pašičev uspeh v njegovi politiki je bil ta, da je priklenil malo srbsko ladjo na veliki ruski brod. Posledice rusko-srbske zveze pa so postale tekem svetovne vojne za ostale Jugoslovane usodopolne. V Rusiji je imel glavno besedo v politiki sv. sinod, ki je pozorno čuval sveto pravoslavlje, mnogo pozornejši kot slovanstvo, ki je bilo v očeh sv. sinoda identično s pravoslavljem. Zasluga sv. sinoda je, da je Rusija mirno dovolila, da pride v londonski pakt tudi točka, da Srbija ne sme dobiti več kot 800.000 avstro-ogrskih katoličanov, kakor sta se bila dogovorila med seboj Pašičev intimus Spalajković in laški poslanik v Petrogradu Carliotti. Tej točki se je pokojni Supilo poskušal upreti in jo ovreči, a bilo je že prepozno. Pod pokroviteljstvom sv. sinoda stoječa Pašičeva velestrbska politična smer je zmaga nad jugoslovanstvom Supila. Posledico te zmage smo doživeli na mirovni konferenci v Parizu in pozneje v Rapallu. Pašić je imel tu in tam vezane roke.

+ Aretacije v Bratislavi. V Bratislavi so te dni izvršili hišne preiskave in potem zaprli: bivšega madžarskega vseučiliškega profesorja dr. Tuko, tajnika madžarske kršč. soc. stranke Toblerja, madžarskega podjetnika Szapannosa, tovarnarja Grünberga, bivšega duhovnika in sedanjega trgovca s cerkvenimi potrebščinami Lipeseja in bivšega višjega notarja Bartala. Pri vseh so našli dokaze, da so spletkarili proti re-

publiki in bili v stalni zvezi z iredentistično propagando.

+ Nemška manjšina proti mobilizaciji na Čehoslovaškem. V čehoslovaški poslanski zbornici je podal klub nemških poslancev izjavo, v kateri pravi, da je internacija Karla Habsburškega in soglasna volja vsega prebivalstva čehoslovaške republike proti političnemu sistemu na Ogrskem zadostno jamstvo, da se republiki od Madžarske ni treba ničesar bati. Zato je odrejena mobilizacija odveč in nemški parlamentarni klub odklanja v naprej vso odgovornost za morebitne posledice. Nemški klub bo izvajal v parlamentu najstrožjo opozicijo.

Dnevne novice.

— Častni večer s koncertom priredi »Ljubljana« svojemu častnemu članu Jakubu Aljažu, kn. šk. duh. svetniku, župniku zlatomašniku na Dovjem pod Triglavom, v ponedeljek, dne 7. nov. v Unionu. Pri tej priliki mu izroči srebrni venec kot znak častnega članstva. Venec nosi na vsakem listu imeni dveh članov »Ljubljane«, vrezanih v kovino po lastnoročnem podpisu (faksimile). Razstavljen bo v oknu Jugoslovanske knjigarne, obdan od Aljaževih skladb v družbi »Mohorjeve pesmarice«, s katero je Aljaž slovensko petje tako dvignil in veselje do lepega petja zasejal v našo zadnjo vasico. — Pri koncertu se bodo poleg dveh Aljaževih peke slovenske umetne pesmi (Dev. Lajovic, dr. Kimovec), dve prekmurski, med njima gibka »Marko skače«, dve slovaški, dalje Dobroničev Makedonec, Mokranjčev X. rukovet makedonskih narodnih pesmi ter dva Dvořáková ženska zbora. Spored je torej pester, skladeb niso le umetniški na višku, ampak tudi ušesu prijetne, živahne, polne blagolassja. Zato bodo obiskovalci od tega koncerta imeli užitek, kakor še malokdaj, dasi se je »Ljubljana« vedno trudila podajati utilec ključ: z resno umetnostjo družiti petja slast in veselje.

— Nevarno je obolet č. g. Janez Jeretina, prefekt v škofovih zavodih v Št. Vidu. Vsem tovarišem se priporoča v molitev.

— Dekan in kaplan. To je zopet kost, na katero je planil današnji »Slov. Narod«, da jo ogloda — s svojega političnega stališča. Očita g. dekanu Pešču, da daje kaplanom slabo hrano, sam pa da se masti. Ne spuščamo se v osebno razmerje med g. dekanom in g. kaplanom, ki nam ni znano, pa nas tudi nič ne briga. Res je, da je danes kaplan uboga para, ki bi moral — pa po zaslugi demokratsko-radikalne vlade — poginiti gladu, ako ne bi bilo med ljudstvom dobrih ljudi, ki svoj košček kruha radi dele tudi s kaplanom. Res je pa tudi, da večina župnikov in dekanov ni nič na boljšem, dasi to ni tako znano. Nam je slučajno znano, da g. dekan Pešec ne dobi od države niti vinarja, ne plače, ne doklad in tudi ne dohodkov od rente. Potem si že vsak lahko sam misli, kako se v časih draginje gospod dekan »masti«. Ako bi storila država svojo dolžnost, bi bilo pomagano g. kaplanu in g. dekanu. Sicer pa mislimo, da je stvar okusa, spravljati take zadeve v svet v taki obliki, kakor je storil to »Slov. Narod«.

— Plače občinskih tajnikov in duhovnikov. Okrajno glavarstvo v Murski Soboti je razpisalo 10 mest za občinske tajnike. Poleg prostega stanovanja in kurjave je plače 1000 K mesečno. V nekem listu je bil objavljen članek, ki trdi, da je ta plača premajhna in da pokrajinska uprava ne umeva, s kakšno plačo more danes človek pošteno živeti. Članek pravi, da bodo ti občinski tajniki na slabšem in manj upoštevani, kot zadnji čestni pometaj v večjem mestu. Med duhovni v Sloveniji jih je pa mnogo, ki niti po 1000 K dohodkov nimajo na mesec, pa morajo še za kurjavo sami skrbeti. Ali bi se jim ne godilo bolje, ko bi šli v Prekmurje za občinske tajnike? Zmožnosti imajo že toliko, da bi ta posel mogli upravljati.

— Trošarina na mašno vino. Zatrošariniti ni treba vina vinogradniku, kolikor ga potrebuje za lastno porabo in svojem gospodarstvu. Pri tistih vinogradnikih, ki so tudi gostilničarji ali prodajalci vina na debelo, pa določi finančna uprava množino vina, ki je trošarine prosta. Tedaj celo ti ljudje, ki pri vinu bogatijo, imajo posebne ugodnosti, ker imajo v svoji lasti kak vinograd. Ali bi ne bilo pravično, ko bi bilo trošarine prosto tudi tisto vino, ki se rabi v bogoslužne namene, namreč za sv. maše?

— Po treznem premisleku. Iz vrst služkinj smo prejeli: Na dopis, ki ste ga prejeli iz vrst gospodinj in objavili dne 23. oktobra, moramo odgovoriti s sledečimi suhimi dejstvi: Dopisnica iz vrst gospodinj je vzela pri svojem proračunu za podlago mesečno plačo služkinje 250 K, torej 3000 K na leto ter izračunala, da potrebuje služkinja za obleko, perilo in obuvanje na leto 1360 K in ji ostane torej 1640 kron. Ta račun ne odgovarja dejanskim potrebam, ker je dopisnica postavila v proračunu tako nizke cene, za katere danes dejansko ne dobite ne obleke, ne obu-

vala, in ker je vrh tega računala, da služkinji zadostuje na leto samo en par čevljev, ena srajca, en predpasnik, ena ruta, dva para nogavic, spodnja obleka pa menda služkinji sploh ni potrebna, da ne govorimo o tem, da služkinjo pozimi ravnotako zebe kakor druge ljudi, ako nima zimске obleke. Tako n. pr. je dopisnica postavila za čevlje na leto 300 K. En sam par najslabših čevljev stane danes 600 K; kje so potem še popravila? Toda nočem se spuščati v nepravilnosti posameznih postavk, ampak hočem dokazati, koliko da služkinja dejansko potrebuje na leto za obleko in druge najnujnejše potrebščine, da more po človeško živeti. Služkinja potrebuje na leto najmanj dva para čevljev 1200 K, ene copate za dom 80 K, za popravila (10 parov trakov na leto 60 K, dvojno templanje 240 K, za popravilo pet 25 K) 325 K, najslabša obleka iz kambrika s šiviljo stane 500 K, najcenejša nedeljska obleka 1700 K (blago najmanj 200 K m, t. j. 1000 K, šivilja 300 K, podloga in drugo 400 K), zimska obleka iz barhenta za vsak dan 700 K, 6 parov nogavic (po 35 K) 210 K, 6 predpasnikov 600 K, 2 ruti za vsak dan 120 K, 1 nedeljska ruta ali šerpa ali katerosibodi drugo nadomestilo 400 K, spodnja obleka: 2 maji 400 K, krila, najmanj 2 letni 300 K, dve zimski 400 K, srajc najmanj 3 na leto 420 K, 6 žepnih robcev (po 15 K) 96 K. To zneske skupaj na leto 7451 K. Najvišja mesečna plača pa, ki jo zahtevajo služkinje, je 550 K, torej na leto 6600 K, tedaj 851 K manj kakor potrebuje služkinja za najnujnejše potrebščine. Pri teh pa niso vštete niti malenkosti, kakor sukanec, igle itd. Vprašanje, kaj bo na starost, če ne bo prihrankov, pri teh plačah niti ni dotaknjeno. Podporno društvo služkinj obstoji sicer že dve leti, prispevamo pa zanj ob naših skromnih dohodkih samo služkinje. Kdor trezno premisli naše zahteve, ne more reči, da so pretirane. Ponižnost, marljivost, spoštovanje do gospodinj in krščanska ljubezen so gotovo čednosti, ki si jih mora vsaka krščanskomisleča služkinja pridobiti; izjeme so povsod, pri služkinjah kakor pri gospodinjah, marsikje pa manjka spoštovanja in krščanske ljubezni ravno radi tega in ravno tam, kjer gospodinja sama ne pozna krščanske ljubezni in daje glede ponižnosti slab zgled.

— Novi vozni red železnice Ljubljana — Kočevje, ki se je izdelal še v poletju, je tako nepraktičen, da vzbuja splošno nevoljo, ki narašča, čim bolj lezemo v zimo in mraz. Že od leta 1873., odkar je stekla ta proga, nismo imeli tako neugodnega potovanja kakor danes in to brez vsake potrebe, kar vzbuja še bolj upravičeno nevoljo. Večerni vlak gre iz Ljubljane še pred 6. uro, pride v Grosuplje ob pol 7. uri in tam stoji eno celo uro, enako večerni vlak iz Kočevja, odhaja že pred 5. uro in stoji v Grosupljem nad eno uro. To se opravičuje s tem, da mora vlak, ki odhaja iz Ljubljane ob 5.53, čakati na onega, ki pride iz Karlovca, da ima zvezo s Kočevskim vlakom in, ker se križata v Višnji gori, mora čakati eno uro. Zakaj pa oni vlak, ki odhaja iz Kočevja pred 5. uro zvečer, stoji eno uro v Grosupljem, tega pa nihče ne razume. V poletju se ni nihče toliko zmenil na to, a sedaj v zimi zmrzovati uprava nima tehtnega razloga k tako neusmiljeno. Trdimo namreč, da železniška uprava nimatehtnega razloga k tako nepraktični ureditvi. Trdi se namreč, da je to potrebno vsem stroja, ki opravljajo dvojno delo ob tem voznem redu. To pa ni res. Večerni vlak Ljubljana—Kočevje je res spojen z vlakom Ljubljana—Karlovce, a ima vedno dva stroja, dvoje garnitur in personala. Ko pride večerni vlak Ljubljana—Kočevje skupno z vlakom Ljubljana—Karlovce v Grosuplje, se oni na Karlovce odklopi, po presledku 5 minut odide sam naprej, kočevski pa ostane v Grosupljem in čaka eno uro na onega, ki pride iz Karlovca, a nato odide kompletan vlak na Kočevje. Jasno je, da se da prav lahko odpočiti. Naj se križanje vlakov Karlovce—Ljubljana, odnosno Kočevje določi mesto v Višnji gori morda v Šmarju ali magari na dolenskem kolodvoru. Če že mora odhod vlaka Karlovce—Ljubljana biti ob 2. uri, se lahko uredi tako, da vlak Ljubljana—Novo mesto—Karlovce odhaja iz Ljubljane ob 5.53 kot sedaj, oni Ljubljana—Kočevje pa eno uro pozneje, ker je itak kompletan vlak, zato lahko odhaja sam zase, kot gre iz Grosuplje v Kočevje. Pri tem redu bi železnica utrpela k večjemu enega vlakovodjo več, pa ne bo na škodi, ker mora itak brezplačno kuriti stroj eno uro v Grosupljem. Enako naj vlak Kočevje—Ljubljana odhaja iz Kočevja mesto ob 5. uri raje ob 6. uri, pa se bo enako prihranilo na oglju. Za to pa ne govori le »komoditeta« potujočega občinstva, ampak tudi moment, ki ga mora železniška direkcija upoštevati, in ta je: Ob sedanjem voznem redu se v času od 6¼ do 7½ zvečer nalovi 6 vlakov naenkrat in to na mali postaji Grosuplje. Ni čuda, da so nesreče tako pogoste, da so se pred par tedni v 14 dneh zgodile tri nezgode — potnik na mestu mrtve, grozno razmesarjen, dva tež-

ko ranjena. To pa ne toli po lastni nepravidnosti kot po nepraktični manipulaciji železniške uprave. Eno uro čakajo oni iz Ljubljane, isto oni iz Kočevja — vlaki prevažajo na malem obratovališču v Grosupljem celo uro sem in tja, se umikajo drug drugemu, vse pa v poltemi, čudo, da se ne dogodi še več slučajev nesreč. Treba tedaj iz več razlogov nujne remedure. Pri železniški direkciji v Zagrebu je osebno posredoval poslanec Škulj v zadevi spremembe voznega reda dolenskih vlakov Ljubljana—Kočevje ter naprave čakalnice Zlebič.

— »Delavske novice«. Tako se imenuje nov slovenski tednik, katerega 1. številka je 28. okt. izšla. Izdajatelj in odgovorni urednik tega lista, ki bo izhajal vsak petek, je g. Emil Stefanovič, bivši SHS vojaški poverjenik na Dunaju.

— Begunci! Oddelek za socialno skrb opozarja s tem vse begunce, da ugodnost brezplačnega prevoza zanje in njihovo selitveno blago v staro domovino preneha nepreklicno z 31. decembrom t. l. Kdor se torej še namerava izseliti, naj se požuri in ne zamudi zadnje prilike, ker se poznejšim prošnjam nikakor ne bo moglo ugoditi. Pripominja se tudi, da se mora odsel vsak begunec, ki je italijanski državljan, pisмено obrniti na italijanski konzulat v Ljubljani za potni list, ki ga naše oblasti potem le vidirajo, ker dosedanjih propustnic ne smejo več izdajati.

— Zadevo Wranglovih tolp ima, kakor smo izvedeli, že v rokah vojaška preiskovalna komisija, ki je že tudi odšla na lice mesta. Zupanstva in ljudje naj gredo komisiji s točnimi podatki na roke.

— Ribiči, pozor! Tržni nadzornik g. Plemelj, ki je obenem predsednik ribiškega društva »Savac« in tajnik »Slovenskega ribiškega društva«, si v teh lastnostih prisvaja izredne pravice. Pod pretezo, da nekateri najemniki ribolovov rib ne le ne gojijo, temveč z mrharenjem vode naravnost uničujejo, razveljavlja ta genijalni gospod s pomočjo okr. glavarstva pogodbe ter z represalijami pritiska na lastnike lovišč pod pretezo, naj se prepuščajo vode večakom v svrhu gojitve rib. Pogodbe pa sklepa v prvi vrsti v prid »Savcu«, potem šele v prid »Slovenskemu ribiškemu društvu«. Na ta način skrbi g. Plemelj pod zaščito policajdemokratov za zabavo demokratske gospode okoli »Savca«. Posebno si je vzel na muho g. Premelj najemnika Galetovih voda na Vrhniki g. Fr. Tršarja. Z naročenimi denunciacijami in z očitanjem, da je g. Fr. Tršar prelomil pogodbo s tem, da je dovolil ribolov različnim ljubiteljem in da je z mrežami lovil v času nizkega vodnega stanja, je g. Plemelj s pomočjo okr. glavarstva razveljavil samolastno kratkim potom desetletno pogodbo med g. Galetom in g. Fr. Tršarjem. Utemeljeval je ta svoj ukrep s motivacijo, da je g. Tršar ribji zarod sistematično uničeval, ni pa skrbel za razmnožitev rib. Zahteval je od g. Galeta, da prepusti vodo »Slov. ribiškemu društvu«, da bo gojilo sulce, lipane in soške postvri. Ako bi se pa temu protivil, bi vlada vode enostavno razlastila. V bojazni, da bi izgubil pravico do svoje lastnine, je g. Gale vode predal pogodbeno g. Plemelju kot predsedniku »Savca«. Pogodbo pa je podpisal g. Plemelj tudi kot tajnik »Slov. ribiškega društva«. — Komaj je bila pogodba sklenjena, že se je pojavila na Vrhniki mnogobrojna ljubljanska demokratska gospoda, da pokaže, kako se s trnkom »goj« e ribe. Odnegli so iz voda, katere so bile po zadržilu g. Plemelja že prazne, dokaj lepih lipanov. S tem plenom pa ta gospoda še ni bila zadovoljna. Po naročilu gosp. Plemelja je odjedral neki trnovski ribič z mrežami na Vrhniko, zamrežil pri izredno nizkem stanju vode izliv Ljubije v Ljubljanico, napodil ribe iz Ljubije in napravil tako naravnost bogat plen lipanov, šarenih postvri in še nedoraslih sulcev. Da so bili med plenom tudi sulci pod dovoljeno mero, je razumljivo. Ribič je odpeljal v Ljubljano tri polne ribiške čolnice rib. Pa nikar ne mislite, da so bile te ribe namenjene za ljubljanski trg, ne, — poizgubile so se v nikdar site demokratske želode.

— Dijaška stavka. Na raznih hrvatskih gimnazijah je Pribežević, odnosno šolski svet, kratkoma odstavil, oziroma premestil več profesorjev. Radi tega so dijaki gimnazije v Gospiću uprizorili eho urno stavko v znak protesta, češ, da bi se čez 10 let znalo isto tudi z njimi zgoditi. Daleč smo prišli, da poverjenike za prosveto morajo dijaki učiti kulture.

— Prepovedano politikovanje v šoli. Predsedstvo pokrajinske uprave je naročilo višji šolskemu svetu, da ima vse okrajne šolske nadzornike, ti pa vsa šolska vodstva opozoriti, da so odslej v šoli strogo prepovedani vsi politični govori kakor tudi sploh vsako razpravljanje političnih vprašanj. Vsako kršenje te odredbe se bo disciplinarnim potom kaznovalo.

— Razmere v Ameriki. Iz nekega pisma iz Amerike, ki nam je bilo dano na razpolago, priobčujemo naslednje vesti: Naše ameriške razmere so še vedno zelo nepovoljne. Industrija in trgovina sta paralizirani — zato pomanjkanje in beda pri srednjih in nižjih slojih prebivalstva. Bojimo se zime. Ljudje si ne morejo nabaviti drv in premoga. Zima pa tukaj ne dela nič izjeme, ali ima kdo s čem kuriti ali ne. Draginja je pa tukaj večja nego pri vas. Najbolj preprosta hrana v ljudski kuhinji bi tukaj veljala dnevno 150—200 kron za trikrat na dan. — No vidite: Tako se vsi samo pritožujemo in smo več ali manje nezadovoljni, pa upamo na boljše čase. To je naše življenje — naša usoda.

— **Pravilnik o stanovanjih in najemnih zgradbah**, ki ga je izdala pokrajinska uprava za Slovenijo, je izšel v 130. številki »Uradnega lista« z dne 28. oktobra.

— **Nov način konfisciranja listov** je iznašlo zagrebško državno pravdnništvo. Ta obstoji v tem, da se ves stavek, pripravljen za list, zapečati. Kakor poročajo »Hrvat«, je bil stavek, pripravljen za šte. 499., od policije zapečaten, drž. pravdnništvo pa bo šele odločilo, če se bo razmetel ali pa tiskal.

— **Prepir med zagrebškimi visokošolci**. Visokošolci, pristaši strank Hrvatskega bloka, so izdali na zagrebško občinstvo proglas, v katerem prosijo, da naj se vse one hrvatske družine, ki imajo kako sobo odveč, javijo vodstvu te dijaške organizacije, ki bo to sobo oddala kakemu svojem članu. Demokratiški akademiki jim vsled tega očitajo nekoletnost in sta bila voditelja hrvatskih akademikov izključena iz podpornega društva.

— **Sumljiva tiskovna napaka**. Demokratiški list »Život« v Splitu je v telefonskih poročilih priobčil notico, da je bilo na Hrvatskem vpisanih samo 85 milijonov državnega posojila, torej dvakrat manj ko v Srbiji. Z ozirom na to je napisal uvodnik, v katerem pa je vsota že samo 25 milijonov. »Nova Dob« obsoja tako poročanje, češ, da je bilo od »Života« namenoma pokvarjeno, samo da lahko zopet zabavlja čez Hrvate.

— **Razpisane so tobačne trafike** v Stražah, okraj Slovenji gradec; v Remeniku, Dobrovčah in Selnici ob Muri, okraj Maribor; v Školah in Stoprah, okraj Ptuj; v Krembergu, okraj Sv. Lenart; v Spodnji Hudinji, okraj Celje; v Laškem, Laibornem, Sv. Lenartu pri Trbovljah, okraj Sobota. Podrobnosti so razvidne iz razglasa v »Uradnem listu« z dne 29. oktobra.

Štajerske novice.

š Celje. Prihodnji četrtek, 3. novembra ob 8. uri zvečer ima Slovenska ljudska stranka v Celju politično zborovanje v vrtni dvorani pri Belem volu. Govorita govornika iz Maribora in Celja. Somsiljeniki! Pridite in povabite na zborovanje tudi svoje znanke in prijatelje.

š Poroka. Danes se poroči v Mariboru gosp. Fran Vorsič, oglasni odpravnik z gospico Ido Lončarjevo, hčerko hišnega posestnika Lončar. Kot priče so za nevesto njen oče, za ženina pa g. prof. Marin.

š Izvedba razmejitve na Štajerskem. Komisija za razmejitev na Štajerskem razglasa. Delegati velesil pri razmejitveni komisiji so 1. oktobra 1921 sklenili, da se ima počenši s 1. novembrom vršiti okupacija teritorija, ki pripada dotični državi na delu meje od kote 196 (približno 3 km južnovzhodno od Radgone) do kote 1522 (Kokošnjak). Efektivna okupacija se izvrši 1. novembra 1921 opoldne na sledeči način: Oblasti avstrijske republike zasedejo ozemlje, ki pripada tej državi, oblasti kraljevine SHS pa ozemlje, ki pripada tej kraljevini. Vsled sporazuma med obema interesiranimi vladama ima vsak stanovalac ali posestnik na ozemlju, kjer se vrši okupacija, pravico, da se preseli in da prenese do 1. januarja 1922 vso svojo imovino na ozemlje one države, pod oblastjo katere je živel pred okupacijo. Za ta prenos ne bo nobena prizadetih držav zahtevala niti carine, niti kakšne druge takse; to velja tako glede uvažanja, kakor glede izvažanja. Kot dokument v to svrhu zadostuje potrdilo, da so prenešene stvari iz navedenega ozemlja. To potrdilo mora biti podpisano od onega občinskega urada in onega okrajnega glavarstva, pod katero je spadal prizadeti do dvea okupacije. Radi tega se morajo vsi oni, ki se hočejo posluževati te pravice, obrniti čimprej na svoj občinski urad, da se morejo izdati potrdila do 1. novembra 1921. — Za slučaj, da bi se pojavile težkoče, imajo prizadeti pravico obrniti se na razmejitveno komisijo v Mariboru.

š Agrarna reforma v Prekmurju. Včeraj se je pred mariborskim okrožnim sodiščem pričela zanimiva pravda, ki se tiče izvajanja agrarne reforme v Prekmurju. Obtožena sta Iv. Bratkovič in Stefan Zeje iz Kroga, ki sta obdolžena, da sta posl. Kleklu poslala razžaljivo pismo glede poslovanja agrarne uprave v Prekmurju. Bratkovič je bil svojčas izvoljen v agrarni odbor. Ker pa je videl, da se gode kmetom velike krivice, je izstopil ter zahteval, naj se predsednik Nikolaj Weindorfer odstrani, ker je bil že zaradi tatvin kaznovan in ker je zemljo krivično razdeljeval tako, da so posestniki, ki so imeli zemljo od graščine grofa Bathyanija že 24 let v najemu, ostali brez nje. Ker ni ta vloga nič pomagala, je izstopil iz agrarnega odbora in se obrnil na poslanca Klekla za posredovanje. Poslanec Klekl je to pismo oddal naprej, vsled česar je došlo do tožbe. Zastopnik obtoženca dr. Leskovar je nastopil dokaz resnice glede vseh dejstev, ki so bila navedena v pismu. Sodišče je radi tega v svrhu zaslišanja prič razpravo preložilo.

š Prodaja vojašnic v Mariboru. Pogajanja za prodajo mariborskih vojašnic so v teku. V petek bo v tej zadevi odločal mariborski občinski svet.

š Okrožna cesta Malna—Velka, ki bo vezala Čmurek z Mariborom, se pridno gradi. Dela izvršuje ljubljanska tvrdka Brajer za 31 milijonov kron. Izvršena bo 1. maja 1922.

š Važne odredbe stanovanjske komisije v Mariboru. V Mariboru morajo do 1. januarja predložiti vse banke načrte in izkaze o stavbnih parcelah. Do 1. maja morajo biti že izgotovljeni temelji novih stavb, ki jih morajo zidati banke. Do 1. junija morajo biti vse stavbe pod streho. Do 1. novembra 1922 morajo biti stavbe

popolnoma izgotovljene in že pripravljene za nastanitev. Vsaka banka mora položiti garancijsko pismo za 1 milijon kron in za vsako uslužbeno osebo še 30.000 kron posebej. Ako banke do 1. novembra 1922 ne izgotove zgradb po lastni krivdi, zapade ta kapital mestni občini v korist fonda za zgradbo stanovanj. Ta poslopja morajo biti tako prostorna, da imajo v njih stanovanja vsi uslužbeni in da je preskrbljeno tudi za bodočnost. Dosedaj se je čelina bank temu sklepu že podvrgla. Vsa stanovanja, ki so 1. julija 1914 še uporabljana kot taka in ki so se pozneje spremenila v bančne ali pisarniške prostore, se morajo odvzeti in zopet uporabiti o stanovanjske namene. Vsa nakazila bivšega predsednika stanovanjske komisije prof. Voglarja do 1. septembra 1921 se kot neveljavna razveljavijo.

Gospodarstvo.

BORZA.

Curih, 29. okt. Devize: Berlin 3.12, Holandija 185, New-York 544, London 21.40, Pariz 89.65, Milan 21.55, Praga 5.50, Varšava 0.13, Zagreb 1.85, Budimpešta 0.70, Bukarešta 8.50, Dunaj 0.25, nem. avstr. krone 0.16.

g Dobava 100.000 kg ovs. Dne 10. novembra ob 11. dopoldne se vrši v intendanturi Komande dravske divizije oblasti v Ljubljani pismena ofertalna licitacija glede dobave 100.000 kg ovs. Predmetni oglas je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani, pogoji pa pri divizijski intendanturi v Ljubljani interesentom na vpogled.

g »Oriente mednarodna, trgovska spedijska in skladišna d. d. v Mariboru, daje na javno subskripcijo 1.000.000 dinarjev. Ustanovitev te družbe je bila odobrena od ministra za trgovino in industrijo z odlokom od 15. avgusta 1921 VI šte. 3905. Ker je družba ustanovljena od domaših trgovcev in industrijev na iniciativno trgovskega gremija v Mariboru in sporazumno z ostalimi stanovskimi tovariši iz vseh trgovskih centrov, priporočamo nakup delnic tega za trgovski slon važnega podjetja, ob enem pa opozarjamo na oglas na zadnji strani. 3993 g Drugi veliki semenj vzorcev v Ljubljani. V letu 1922. se priredi v Ljubljani drugi veliki semenj vzorcev v jeseni. Otvoritveni in zaključni dan sicer še nista točno določena, na vsak način pa se vrši semenj v drugi polovici meseca avgusta ali pa v prvi polovici septembra. Natančni termin se bo v svrhu, da se zamore javnost že sedaj po tem ravnanju, v kratkem objavil. — Zanimanje za prihodnjeletni ljubljanski veliki semenj vzorcev je že sedaj zelo veliko in po vsem soditi, bo ta prireditelj mnogo večja in obširnejša od letošnje. Dober sloves, katerega si je veliki semenj po svoji prvi otvoritvi tako v notranjosti države kakor tudi v inozemstvu priboril, jamči razstavljalcem in nakupovalcem tudi v prihodnjem letu za najboljšje trgovske uspehe.

g Izvoz ovnov in ovc. Ministr. svet je dovolil izvoz 30.000 ovnov in 20.000 ovc. Preko carinarnice na Rakeku je dovoljeno izvoziti 1500 ovnov in 1500 ovc. preko mariborske isto toliko in preko carinarnice na Jesenicah 3000 ovc in 3000 ovnov. Podrobnosti so razglase v 130. številki »Uradnega lista«.

Ljubljanske novice.

lj Opozarjamo še enkrat na predstavo »Iz groba privrete novo življenje«, igrokaz v treh dejanjih, katerega priredi danes ob pol 5. uri pop. frančiškanska Marijina družba v Rokodelskem domu. Vstopnice se dobijo na samostanski porti oo. frančiškanov in pred predstavo v Rokodelskem domu. K obilni udeležbi vljudno vabi odbor.

lj Rokodelski dom. Danes ob 11. uri bo redna pevska vaja pevskega zbora kat. društva rokod. pomočnikov. — V četrtek 3. novembra, točno ob 8. uri zvečer bo prva skušnja za narodno igro Štemphar.

lj Krekova prosveta. Zveza uradnic in trg. nastavljenk vabi k predavanju, ki bo v sredo, dne 2. novembra ob 7. uri zvečer v Alojzijevešču. Ker bo predavanje jako zanimivo, poskrbite članice, da bo udeležba čim večja. — Odbor.

lj Šentjakobska prosveta. Danes zvečer ob šestih bo predaval prof. dr. Josip Debevec. Vabimo k obilni udeležbi. Vstop prost.

lj Elizabetna konferenca pri sv. Petru ima sejo v ponedeljek 31. oktobra ob 5. uri popoldne. Važna zadeva.

lj Udruženje železniških činovnika sklicuje za ponedeljek dne 31. oktobra ob 19. uri v mali restavracijski dvorani hotela »Slon« v Ljubljani sestanek svojih članov. Dnevni red: Vladni načrt službene pragmatike za železničarje. Člani in prijatelji Udruženja so povabljeni, da se sestanaka številno udeležijo. Predsednik. (K)

lj Za 12 mestnih revežev (v Ljubljano pristojnih) ima mestni župan podeliti dvema po 50 K, desetim pa po 40 K podpore. Glede za to potrebne pismene prošnje se lahko interesi informirajo z razglasa, ki je na magistratu javno nabit. Prošnje se sprejemajo le do 15. novembra 1921.

lj Z ljubljanskega polja. Uršula in Jože K. sta se morala zagovarjati, ker ju je v temni noči na cesti, ki vodi z Dunajske ceste k Sv. Križu, zalotil stražnik Prešeren, ko je ona sedela na ročnem vozičku naloženem s senom, on pa je prinesel 11 kg pese, katero je izruval na bližnji nji Marijanijska. Oba sta trdila, da sta kupila seno od nekega neznanega moža, toda v bližnjem kozolcu je manjkalo ravno toliko sena, kolikor ga je bilo na vozičku. Urša je dejala, da je imel neznan mož v Šiški seno na vozu, v katerega je bil vprežen konj, Jože pa je rekel, da ga je neznanec pripeljal na cizi. Na okrajnem sodišču so prisodili možu in ženi po 48 ur zapor.

lj Samozavesten davkoplačevalec. France Kodolja iz Podsmreke pri Dobrovi trguje s konji. Nekega dne se je pripeljal v Ljubljano in je Pred igriščem pustil stati voz in konja. Na okrajnem sodišču zaslišani stražnik Zorc

je izpovedal: »Ker je pustil g. Kodolja stati voz Pred igriščem, sem hotel zapisati, kar moram v takih slučajih zapisati. G. Kodolja se je pa zadržal nad mene rekoč: »Pojdite tatove lovit, ne mene! Davkoplačevalec sem jaz, ne Vi!« Kodolja je bil obsojen na 400 kron globe. lj Zgubila se je v soboto, 22. oktobra od šolskega drevoreda do Bleiweisove ceste platuena listnica s srednjo vsoto denarja. Ker je zgubiteljica revna žena, se prosi, da odda pošten najditelj na ravnatelstvo policije.

Narodna gledališče.

DRAMA.

Nedelja, 30. oktobra: Ljubezen. — Izven abon.

Ponedeljek, 31. oktobra: Zaprio.

Torek, 1. novembra: Golgota. — Izven abon.

OPERA.

Nedelja, 30. oktobra: Dalibor. — A.

Ponedeljek, 31. oktobra: Zaprio.

Torek, 1. novembra: Evangeljinik. — Izven abon.

Prosveta.

pr Za resnico. Osemnajst obrambnih govorov. V stolni cerkvi sv. Nikolaja v Ljubljani govoril dr. Mihael Opeka, stolni kanonik in učitelj homiletičke na vseučilišču v Ljubljani. Založila Prodajalna KTD H. Ničman. Cena 28 K (7 din.), po pošti 32 K (8 din.).

Če lega mrak na zemljo, vzame popotnik v roko svetilko. Brez nje ni varno hoditi po temi; kdor jo pa ima, bo našel pravo pot, če je tudi zašel. Taka svetilka za pot po temi in iz teme je nova zbirka dr. Opekovič govorov Za resnico. »Tistim, ki z dvomom v srcu tavajo med nami,« pravi pisatelj v uvodu, »so posvečene te misli.« Dvom, ta dušni mrak, se polasta vsepovsod človeških src, a najrajši se prijema duha učenih, izobraženih. Čim več spoznanja je v duši, tembolj vleče dušo še naprej: spoznati hoče vso resnico in ji priti do dna. Pri tem iskanju resnice pa kaj lahko zaide na kriva pota in namesto zaželjene svetlobe jo objame nepredirna tema. Zato ji je treba svetilke, da ne zaide in da more naprej, če je zašla. Za študij učenih apologij nima moderni izobraženec ne časa, ne volje. Pa naj vzame vroke le-te obrambne govore dr. Opeke. Vsak govor je zase zaokrožena celota in 20 minut si bo lahko odrgal, da ga prebere. In ko bo začel brati, bo dobra volja sama prišla, in ko bo končal en govor, bo bral naprej, in ko bo vse prebral, mu bo žal, da je prišel do konca, da ne more še brati. Saj so vsi govori jasni, lepi, prijetni, topli, kakor pomladni solnčni dnevi. Naj bi ne bilo med nami inteligenta, ki bi ne segel po tej knjigi, če je res, da ljubi in išče resnico. Skrbna mati jo bo kupila svojemu sinu-dijaku, dobra žena svojemu možu. Kaj bi jima mogli dati boljšega kakor luč na pot, ki je temna in vodi ob nevarnih prepadih? — Tudi tistim, katerih stanovska dolžnost je, da drugim kažejo pot v življenje, nudi knjiga neprecenljivih zakladov. Ob raznih prilikah bodo lahko črpali iz nje nebeške svetlobe in z njo drugim svetili. Je pa knjiga ob enem vzorna učiteljska govornišva. V teh govorih ni nič praznih plev, nič tistih visokodoneh fraz brez vsebine; vse je lepo, plemenito, vzvišeno, vse zlato zrnje. Študij teh govorov ti bo dal več kakor suha teorija govornišva.

Zbirka posega po glavnih problemih vere v naslednji vrsti: Večnost — Bog — Kristus — Marija — Krščanstvo — Cerkev — papeštvo — duhovništvo. Posamezni govori imajo te-le naslove: Neumrjoči I—II), Stari Bog še živi, Kristus, Marija, Njegovi ga niso sprejeli, Čudeži in Čudodelnik (I—II), Resurrexit (I—II), Seme kristjanov, Drevo iz gorčičnega zrna (I—II), Skozi viharje, Materin blagoslov, V zarji svetosti, Slavna družina, Pastir in pastirji.

Knjiga, ki jo je Jugoslav. tiskarna za današnje čase zelo elegantno izvršila in je njena cena za njeno obsežnost (10 in pol pol) čudno nizka, se naroča v Prodajalni K. T. D. H. Ničman v Ljubljani — Kopitarjeva ulica.

pr Slovenska glasbena literatura. Dr. Anton Schwal se je v Slov. Nar. z dne 27. oktobra nepovoljno izrazil o Grafenauerjevi Zgodovini slovenskega slovstva, češ, da nima prostora za slovensko glasbeno literaturo in da je sploh velika škoda, da nimamo Sovenci zgodovine glasbenega slovstva; zato kliče glasbeno Matico, naj tako knjigo izda. Grafenauer piše zgodovino slovenskega leposlovja in torej opušča glasbeno slovstvo. Vendar pa tudi v tem oziru nismo brez knjige. Če se že ne oziramo na nemške spise (Radice: Frau Musica in Krain in Keesbacherjev spis v Oesterreich. Monarchie), opozarjamo tu na lepo knjigo nadičtelja Fr. Rakuša: Slovensko petje v preteklih dobah. Ljubljana, Narodna tiskarna, 1890. Str. 171. Trebalo bi torej to delo le izpopolniti za zadnjih 30 let, kar ne bi bilo težko.

pr Godba dravske divizije priredi v letošnji seziji nekoliko simfoničnih koncertov. Prvi koncert bo v četrtek 10. nov. Kot glavno točko tega koncerta bo kapelnik dr. Čerin dirigiral dr. Ant. Brucknerjevo romantično simfonijo šte. 4.

pr »Glasbena Matica« v Ljubljani priredi sredi meseca novembra v veliki dvorani hotela »Union« svečani žalni koncert v počaščenje spomina blagopokojnega kralja Petra I. Osvoboditelja. Koncertni spored izvajata pevski zbor, broječ 140 pevcev in pevk in pa

orkestralno društvo Glasbene Matice v Ljubljani, ki ima 40 članov godalnega orkestra. Na vspehdu so v prvi vrsti svečani žalni obredni spevi, med njimi Hrističev »Opelo«, ki je posvečen izginolim padlim žrtvam vojn za osvobodjenje našega naroda. Za koncert vlada v Ljubljani največje zanimanje.

Katoliški vestnik.

e Na praznik Vseh Svetnikov se bo v stolnici pri pontifikalni maši ob desetih izvajala nova, letošnja zložena Premrlova latinska maša v čast sv. Jožefu za meš. zbor, orkester in orgle. Ostale skladbe bodo sledeče: gradual Foersterjev, ofertorij Griesbacherjev, pesem v čast vsem svetnikom Premrlova.

c Papež za Rusijo. Z obširnimi pripravami so medzavezniške velesile uvedle akcijo za pomoč Rusiji. Najprej so sklicali posvetovanje v Parizu in zato ustanovili odbor. Le-ta je političnega značaja, kar dokazuje že dejstvo, da so izvolili za predsednika študijske komisije, ki naj predvsem prouči razmere na licu mesta, najprejmernejšo politično osebnost: Noulensa. Na razpravi za ustanovitev odbora je predlagal italijanski poslanec Baranzini, naj se povabi na sodelovanje sv. Stolice. Noulens je temu izvršnemu predlogu takoj pritril, češ da je papeštvo to odlikovanje pač zaslužilo. Ugovarjala sta v lepi slogi le fašistični poslanec Colonna di Cesaro in socialisti Casalini, ki sta izjavila, da ne soglašata z Baranzinievim predlogom in ga smatrata le za osebno stvar Baranzinija. Konferenca se je seveda zaključila s slavnostnim banketom. Praktičnega od tedaj odbor ni ničesar ukrenil. Da bi od svoje strani ničesar ne zanemaril, je papež Benedikt XV. poslal predsedniku Zveze narodov v Ženevi naslednjo brzojavko: »Poročila, ki prihajajo iz Rusije, se glase čimdalje resneje in beda je tako velika, da more le združeno delo vseh narodov in vlad prinesiti odpravo. Zato se po Vas obračamo na tamkaj zbrane zastopnike narodov in obračamo najpogostejši poziv na njihova čustva človečnosti in bratstva, da se kar najhitreje ukrenejo primerne odredbe, ki morejo rešiti nesrečni ruski narod.« Predsednik Van Karnebeck je takoj odgovoril, da se je papežev poziv odzval komisiji, ki ima nalog, da poroča o lakoti v Rusiji. — Seveda se pa sv. oče ni zadovoljil samo s temi depešami, ampak je za Rusijo kratkim potom nakazal milijon lir, od tega polovico ruskemu Rdečemu križu, polovico pa ženskem mednarodnemu pomožnemu odboru za otroke. Po papežev želji se darovi razdele potrebnim brez ozira na vero in narodnost. Podrobno razdelitev bosta vodila mohilevski nadškof Ropp in njegov pomočnik škof Cieplak, ki ju je ruska sovjetska vlada priznala kot papeževa podanika. — Razen tega je papež poslal znatne vsote na Turško. Vsak armenski škof je dobil za razdelitev med reveže 5000 lir, apostolska delegacija v Carigradu pa 50.000 lir.

Učiteljski vestnik.

Odborova seja »Slomskove zveze« bo dne 2. novembra popoldne ob 3. uri v tajništvu, Florijanska ulica šte. 7, II. nadstr.

Orlovski vestnik.

Umrli je 27. t. m. v ljubljanski bolnici br. Franc Jamnik. Pogreb bo danes ob 1 uri popoldne iz Preske pri Medvodah. Vrlemu delavcu orlovске organizacije naj svetli večna luč!

Zborovanje sodnikov OZ je v torek ob 9. uri v Ljudskem domu. Na sporedu so pravila sodn. zbora in spremembe tekrov. reda. — S. V.

Turistika in sport.

Nogomet. — Ilirija, Zagreb: Ilirija, Ljubljana. Danes se vrši na sportnem prostoru pred državnim kolodvorom tekma med našo Ilirijo in Ilirijo iz Zagreba. Pričetek ob pol 16. uri. — Ob 14. uri se prične predtekma Hermes: Ilirija rez. — Na praznik 1. nov. igra v Ljubljani prvak Maribora S. S. K. Maribor. (K)

CENE OGLASOM

V »Slovenec« bomo pričeli z mesecem novembrom zaračunavali objavo oglasov po tem-le ceniku:

Pri malih oglasih do 27 mm enostolp. višine vrstico po 4 K (1 dinar),
pri malih oglasih do 45 mm enostolp. višine vrstico po 6 K (1 in pol dinarja),
pri velikih oglasih od 48 mm enostolp. višine vrstico po 8 K (2 din.).

Osmrtnice in zahvale bomo zaračunavali do velikosti 50 petitnih vrstic po 4 K, večje pa po 6 K za vrsto.

Poročna naznanila v obliki 15 enostolpnih vrstic veljajo v bodoče 120 K, večja po tarifu za velike oglase.

Poslana, reklamne notice itd. se računajo po 12 K za petitno vrstico.

UPRAVA.

g Nov priročen pristojbenik izide tekom decembra in bo obsegal na preko 200 straneh v sistematični, abecedno urejeni razpredelbi vse pristojbine v smislu novega, sedaj od zakonodajnega odbora narodne skupštine odobrenega časopisnega pristojbinskega zakona, kakor tudi vse sodne in pošne pristojbine. Upoštevanje so pa tudi še prejšnje, vsled posebnih zakonov in odredb veljavne pristojbine in olajšave. — Knjiga stane broširana din. 10.—, kot priporočena tiskovina din. 11.50 ter je jako praktična in neobhodno potrebna za vse pisarne, urade, trgovce in za privatnike, ki imajo posla z oblastmi. Radi omejene naklade je takoj naročiti pri izdajatelju: Dr. Ivan Černe, Gospodarska pisarna. — Ljubljana. Pri naročilih nad 100 izvodov 10-odstotni, nad 500 izvodov 20-odstotni popust; denar je vplosati ob naročilu ali pa nakazati na čokovni račun šte. 10.968. 3924

**Kupuje in prodaja devize in valute najkulantnejše.
Obrestuje vloge na hranilne knjižice in na tekoči
račun po najvišji obrestni meri.**

VREČE

iz jute za moko, rabljene ali
dobre in cele, kupuje
Zagrebački parni mlin, Zagreb.

Stenografistinja

prvovrstno moč, zmožno sloven-
ske in nemške stenografije in
strojepisja, nadalje več spretnih

korespondentov

sprejme Ljubljanska kreditna
banka v Ljubljani. — Ponudbe
opremljene s spričevali je vpo-
slati tajništvo.

KUPIJO SE: vsakovrstni stroji
in orodje, tudi že
rabljeno, za mehanično stroko. Šivalni,
pisalni in razni stroji, dvokolesa.

F. Batjel, Ljubljana,
Zvonarska ulica šte. 1.

Išče se na deželo v mešani stroki izučena
prodajalka porabna tudi za kom-
toar in za strojepis. —
Ponudbe na upravnishvo »Slovenec« pod
»Zmožna prodajalka 3931«.

Naznanjam

cenj. občinstvu, da sem izstopil iz družbe **Saks & Tratnik** ter vodim pod svojim imenom lastno

elektrotehnično podjetje

v dosedanjih prostorih
v Ljubljani in Mariboru.

Leopold Tratnik

Ljubljana
Sv. Petra cesta 25.

Maribor
Slovenska ulica 20.

**BETON-ŽELEZOBETON-
VODNE ZGRADBE-
ELEKTARNE**

Jnž. Laurenčič & Co STAVBENO
PODJETJE

LJUBLJANA
RIMSKEGA CESTA 2

IZRABA VODNIH SIL

ŽAGE-MLINI-ŽEZOVI-HIŠE-VILE-INDUSTR. STAVBE-MOSTOVI
PRORAČUNI-MERITVI IN OBISK INŽENIRJA BREZPLAČNO.

CERKVENI ZVONOVI

iz predpisane bronaste zlitine z 10 letnim jamstvom
in prvovrstne kakovosti se dobe samo pri:

„METALLUM“

d. d. za promet železa, kovin in tehničnih izdelkov

Ulica 112 **ZAGREB** Ulica 134
Telef. 21—09 Int. tel. 1—98

Brzjavlj: METALLUM.

Zahtevajte ponudbo!

Tisoče ljudi v vseh deželah sveta uporab-
ljajo že 25 let prijetno dišeči

Feller-jev „Elsafluid“

kot **kosmetikum** za ne-
govanje zob, zobnega me-
sa, glave, kot dodatek k
vodi za umivanje, ker je
radi svojega antiseptičn.,
čistega, osvežujočega de-
lovanja najboljšega učila ka
Ravnotako je priljubljen
kot krepko, blago delujoče
in **vrlo prijetno sred-
stvo za drgnjenje**
hrbta, rok, nog in celega
telesa. Je mnogo močnejši
in delujoči kot Francoski
žganje in najbolje sredstvo
te vrste. Tisoče priznanj!
Z zamotom in poštnino
za vsacega: 3 dvojnate
ali 1 specijalna steklenica . . . 48 K.

Za prodajalce:

12 dvojn ali 4 spec. steklenice 168 K
24 : : 8 : : 280
36 : : 12 : : 394

poštne prosto na Vašo pošto. Kdor
pošlje denar naprej, dobi še popust v
naravi.

Dobi se tudi: Elza obliž za kurja očesa 5 in
750 K; Elza mentolni črtnik 12 K; Elza posipalni
prašek 11 K; pristno Elza ribje olje 85 K; Elza
voda za usta 36 K; Elza kolonska voda 41 K; Elza
šumski miris 41 K; Glycerin 6 in 30 K; Lysol
Lysolform 30 K; kineški čaj 3 K; Elza mrčesni
prašek 15 K; strup za pčegane in miši po 6 in 12 K.

EUGEN V. FELLER, lekarnar
Stabica donja, Elsatrg 134, Hrvatsko.

PETROLEJSKE VRČE

z ali brez zabojev, kupi vsako množino
po najvišji ceni **HROVAT & KOMP.**
Ljubljana, Vegova ulica šte. 6. 3345

Vabilo na subskripcijo delnic.

Ponovno se je v trgovskih krogih izrazila želja, naj se ustanovi trgovska spedijska družba, katera bi se pečala s
vskladiščenjem blaga, izvrševala carinsko manipulacijo in spedijsko na vse strani ter vzdrževala carinsko tranzitno skladišče
(smetlišče) in na ta način nudila vsem stanovskim tovarišem ugodnosti, katerih danes pri raznih zasebnih spediterjih in carin-
skih posrednikih ne uživajo, temveč le-ti blago strahovito podražujejo. Trgovci Slovenije, upoštevajoč to obče koristno željo, so
sestavili pripravljalni odbor, kateri je imel nalogo, vse potrebno ukreniti ter pripraviti za ustanovitev

„ORIENT“

mednarodne trgovsko-spedijske in skladiščne delniške družbe v Mariboru

z delniško glavnico din. 1.000.000.—, katere ustanovitev je bila odobrena od ministra za trgovino in industrijo z odlokom od
15. avgusta 1921, VI., št. 3905, konc. lista z dne 3. oktobra, št. 7008, oddelka ministrstva za trgovino in industrijo v Ljubljani.

Na podlagi tega dovoljenja se daje v podpis

eden milijon dinarjev.

delniške glavnice, ki je razdeljena na 10.000 delnic v nominalni vrednosti po din. 100.— za komad, glasečih se na prinosca.

Razni stroški pri izdaji delnic znašajo 15 dinarjev za vsako delnico.

Nominalni znesek po din. 100.— in pa stroški po 15 din. se morajo v celoti plačati takoj pri podpisu.

Podpisovanje se vrši od 15. oktobra 1921 do 6. novembra 1921.

Odbor si pridržuje pravico svobodne dodelitve delnic do 15. novembra 1921.

Subskribenti imajo pravico dvigniti z dnem 20. novembrom 1921 vplačano protivrednost za nedodeljene delnice.

Delnice se bodo izdale v komadih po 1, 5 in 25 delnic.

Začasno se bodo izdale potrdila o dodeljenih delnicah, ki se bodo pa pozneje zamenjala za delnice družbe »Orient«.

Kot subskripcijska mesta fungirajo: Centralna banka v Zagrebu in njene podružnice; Ljubljanska kreditna banka in
njene podružnice; Zadruga gospodarska banka v Ljubljani, njene podružnice in filijacije; Mariborska eskomptna banka
in njene podružnice; Gradjanska banka v Beogradu in njene podružnice in vsi trgovski gremiji in trgovske zadruge.

Vabimo Vas v svoj krog, da si ustanovimo mogočno stanovsko spedijsko družbo, katera nas bode rešila odvisnosti in
izžemanja raznih izkoriščevalcev našega stanu.

Družba ustanovi podružnice v Ljubljani, Beogradu, Subotici, Rakeku, Splitu, Barošu, Solunu in Carigradu.

Organizirajmo se, ker edinole v organizaciji je moč.

Podpisujte torej delnice naše »ORIENT«, mednarodne, trgovsko-spedijske in skladiščne delniške družbe v
Mariboru.

Maribor, dne 14. oktobra 1921.

Bratje Tavčar, industrijalci v Mariboru.
Franc Gulda, trgovec v Mariboru.
Ivan Koračija, trgovec v Mariboru.
Peter Majdič, industrijalec v Celju.
J. Medved, veletrgovec v Ljubljani.
Hinko Pogačnik, industrijalec v Rušah.
Ivan Kostevc, trgovec v Ljubljani.
Vilko Weigl, trgovec v Mariboru.
Albert Pečovnik, trgovec v Mariboru.
Gustav Bernhard, trgovec v Mariboru.
J. Samec, veletrgovina v Ljubljani.
A. & E. Skaberne, veletrgovina v Ljubljani.
Josip Rosenberg, industrijalec v Mariboru.
Anton Tonej in dr., imp. in eksp. v Mariboru.
Alojz Žnidarič, trgovec v Mariboru.
Eksp. društvo Matheis, Suppanz i. dr. v Mariboru.
Jos. Šerec, trgovec v Mariboru.
»Drava«, lesna industrija d. d. v Mariboru.

Matej Hedžet, vrletrgovec v Ljubljani.
Ivan Lininger, veletrgovec v Ljubljani.
Franjo Čuček, industrijalec v Ptuj.
Alojz Senčar, trgovec v Ptuj.
Miloš Gnuš, glavni tobačni založnik v Mariboru.
Franc Starčič, trgovec v Mariboru.
M. Berdajs, trgovec v Mariboru.
Karl Haber, trgovec v Mariboru.
Prva mariborska tovarna mila v Mariboru.
Ing. Himmler Adolf, eksporter v Mariboru.
Kobi Drago, industrijalec v Mariboru.
Viljem Freund, tovarnar v Mariboru.
Jakob Zadravec, industrijalec v Središču.
Karl Pertinač, industrijalec v Celju.
Davorin Tombah, trgovec v Ptuj.
Anton Brenčič, trgovec v Ptuj.
M. E. Šepec, trgovec v Mariboru.
Anton Jurca, industrijalec v Ptuj.

Vabilo na subskripcijo.

Podpisani konzorcij je sklenil ustanoviti **delniško družbo za eksploatacijo
vodne sile reke Krke**. V kratkem bode dogotovljena prva električna centrala v
Zagracu, ki bo preskrbovala z električnim tokom še tekom tekočega leta velik kos
Dolenjske, kakor Krko, Stično, St. Vid pri Stični, Višnja gora, Žalno, Grosuplje, Šmarje,
Škofljica, Dobropolje itd. V slučaju večje uporabe električnega toka je na Krki še več
za eksploatacijo zelo pripravnih mest.

Delniški kapital družbe bode znašal K 6.000.000.— ki se sme zvišati s sklepom
občnega zbora na K 10.000.000.—. Kapital bode razdeljen na 7500 delnic po nomi-
nalu Din. 200. — K 800. —.

Vsled tega se daje na javno subskripcijo omenjeno število delnic po nominalni
ceni. Za stroške emisije in kolek pa je plačati za vsako delnico še Din. 20.— K 80.—.
Na subskribirane delnice odpadajoči znesek je vplačati takoj ob prijavi.

Subskripcija se bode vršila

od dne 15. oktobra do 15. novembra t. l.

pri Slovenski eskomptni banki v Ljubljani ter njeni podružnici v Novem mestu, pri
Ljubljanski kreditni banki in Ljubljani ter Hranilnici in posojilnici v Višnji gori.

Delnice bodo deležne čistega dobička iz 1. januarja 1922 ter bodo oprem-
ljene s kuponom za l. 1922.

O subskribiranih delnicah in o vplačilu se bodo dajala prijaviteljem posebna
potrdila.

O dodelitvi delnic se bo subskribentom poročalo, kadar bode prijava končana,
nakar dobe isti začasno potrdilo o dodeljenih jim delnicah proti vrnitvi potrdila o
subskribiranih delnicah, odnosno vrnitev vplačanega zneska, kar bode preseglo pred-
pisano višino. Originalne delnice prejmejo podpisovatelji proti začasnemu potrdilu,
kakor hitro bodo dotiskane.

Konzorcij »Elektrarne Zagrac« v Višnji gori.

Josip Javornik,
Ivan Končina,
Milan Končina,

Franc Koščak,
Henrik Lobe,
Mihael Omahen,

Anton Rojec,
Ivan Šteh,
Martin Videnič.

Kapital: K 20.000.000.

SLOVENSKA ESKOMPTNA BANKA

Rezerve okrog K 6.000.000.

Podružnice: NOVO MESTO in RAKEK LJUBLJANA, ŠELENBURGOVA ULICA ŠTEV. 1

IZVRŠUJE VSE BANČNE TRANSAKCIJE NAJ-
KULANTNEJE

DENARNE VLOGE — NAKUP IN PRODAJA: EFEKTOV, DEVIZ, VALUT — ESKOMPT MENIC, TERJATEV, FAKTUR — AKREDITIVI — BORZA

Izdaja konzorcij »Slovenec«.

Odgovorni urednik Mihael Moškerc v Ljubljani.

Jugoslavanska tiskarna v Ljubljani.